

Veterná a dažďová smršť na úpätí Malej Fatry

V dňoch 15. a 16.mája 2014 prehnala sa silná veterná smršť na úpätí Malej Fatry a zasiahla pozemky patriace Urbáru, Pasienkovému spoločenstvu a Komposesorátu, pozemkových spoločenstiev Turany. Veterná smršť najviac zasiahla lesné porasty Urbárskej spoločnosti. S hrôzou sme zistili a konštatovali, že veterná smršť zasiahla naše lesné porasty buka a smreka na rôznych, aj nedostupných miestach katastra obce Turany.

Najviac boli zasiahnuté a zničené porasty v Tlstých dieloch, nad Revalé, Pálenici, vo Sviňacej dolinke, za Rovňami, na Drgovej od chotárneho jarku, pod Košariskami a v Javorine pod Ležiskom.

Taktiež v menšom rozsahu bola zaznamenaná veterná kalamita na lesných pozemkoch Pasienkového spoločenstva a Komposesorátu.

Na mimoriadnom rokovaní spoločného výboru bolo konštatované , že veterná kalamita vyvrátila a zničila viac ako 7000 m³ drevnej hmoty a to buka a smreka.

Veterná smršť nám zničila aj nedávno vybudovanú lesnú cestu Jánošíkova skala v Tiešňavách, na ktorú silný vietor povyvracal bukovú a smrekovú drevnú hmotu. V dôsledku silných dažďov je poškodená takmer celá trasa lesnej cesty v dĺžke 2 km.

Na spracovanie kalamity – drevnej hmoty sme zabezpečili šesť ťažobných skupín, ktoré postupne z porastov odstraňujú poškodenú drevnú hmotu a približujú na odvozné miesta. Prvým krokom bolo odstránenie drevnej hmoty z lesnej cesty Jánošíkova skala, aby ťažké mechanizmy mali prístup do poškodených lesných porastov. Ťažobné skupiny boli usmerňované do tých poškodených porastov, kde sa nachádzala smreková drevná hmota, ktorá v dôsledku rôznych vplyvov sa najviac znehodnocuje.

Je zaujímavé, že veterná smršť najviac poškodila lesné porasty Urbáru Turany. Susedné urbárske spoločnosti Sučany a Šútovo zaznamenali v podstate nepatrnú veternú kalamitu. Doposiaľ bolo vyťažených viac ako 5000 m³ drevnej hmoty a predaných bolo viac ako 4500 m³ drevnej hmoty. Ťažobné náklady stúpajú. Cena smrekovej drevnej hmoty veľmi poklesla v dôsledku veľkej celoslovenskej kalamity. Trh s drevnou hmotou je presýtený. Toho času na skladoch evidujeme cca 800 m³ drevnej hmoty.

Nestačili sme sa vysporiadať s veternou kalamitou a už prišla ďalšia dažďová smršť, ktorá sa prehnala na úpätí Malej Fatry z 21.júla na 22.júla 2014, ktorá nám na nehnuteľnostiach spôsobila veľké škody. Privalom veľkého dažďa bolo zničené a zdemolované betónové mostné teleso, ktoré bolo vybudované v Baricé boku ponad potôčik Snílovka. Ďalej bola čiastočne zničená povrchovo upravená asfaltová cesta. V dôsledku silného prúdu dažďovej vody koryto potôčka bolo zanesené veľkým množstvom kameňov, ktoré voda zniesla až spod Veľkého Kriváňa a boli splavené pod a nad mostné teleso, v dôsledku čoho koryto potôčka bolo vybrežené a posunuté na pozemok Urbárskej spoločnosti Šútovo. Tiež v dôsledku dažďovej smršte boli bahnom a kamením zanesené priepustové betónové rúry, aj odrážky boli zanesené kamením a raždím čím lesné cesty boli veľmi poškodené. Takúto ničivú dažďovú a veternú kalamitu si nepamätajú ani najstarší občania našej obce.

Pri tejto príležitosti spomínam si ako predseda Miestneho národného výboru Turany spoločne s poslancami zabezpečovali sme reguláciu potoka Studenec na podmienky 100ročnej vody. Investor Povodie Váhu Piešťany navrhoval od mostu na ulici Mierovej až po most pri evanjelickom kostole, aby po brehoch boli vybudované betónové 120cm vysoké múry na ochranu pred 100ročnou vodou. So znalosťou veci navrhovali sme a žiadali sme, aby veľká voda, určité množstvo zo Studeneckej doliny, Snílovskej doliny boli v čase veľkých dažďov a topenia snehu odklonené do vodného kanála Krpeľany – Sučany na Pôtove. Podarilo sa a dnes občania Turian môžeme pokojne spať, nakoľko zvýšená hladina potoka Studenec – Turianka už v súčasnosti nehrozí.

Spoločný výbor Urbáru, Pasienkového spoločenstva a Komposesorátu vynaložil a vynakladá ešte veľa úsilia na spracovanie a predaj drevnej hmoty po veternej kalamite, ako aj zabezpečuje vybudovanie prejazdu cez Snílovský potok Snílovka, ako aj s plnou zodpovednosťou zaoberá sa úpravou lesných ciest aj za tú cenu, že plánované úlohy na plnenie lesného hospodárskeho plánu nebudú do dôsledku splnené.

Turany, 1.októbra 2014

JUDr. Dušan Híčík
predseda spoločstiev